

YH2 Jakso V

Talouselämän häiriöt ja niiden korjaaminen

Kpl 14-22

A large yellow triangle is positioned in the bottom right corner of the slide, pointing towards the top right.

Teeman opiskelu:

- Tehdään tiimeissä esitys omasta aiheesta (ppt)
- Aluksi taustoitusta opejohtoisesti jokaisen teeman ydinkysymyksiin → muistiinpanot.
- Syventäminen tiimityönä (n.60min aikaa esityksen työstämiseen: 45min + 15min)
- Esitykset → muistiinpanot ja aktiivinen kuuntelu

Kpl 16: Talouden häiriö suhdannevaihtelu

- Taloutta mitataan bruttokansantuotteella (kpl 5).
  - Tasainen talouskasvu tavoitteena hyvinvointivaltiossa. n.3-5%.
  - Teollistuminen ja globalisaatio ovat tuoneet suhdannevaihtelut (=talouskasvun vaihtelut)
  - Voimakas talouskasvun vaihtelu aiheuttaa talouteen epävarmuutta ja sitä pyritään hillitsemään.
  - Suhdannevaihtelun vaiheet.
    - Selvitä, mitkä ovat suhdannevaihtelun vaiheet ja havainnollista kuvin&esimerkein, mistä tunnistat eri vaiheet.
    - Mitä tarkoittaa: suhdannevaihtelut ovat kansainvälisiä?

Kpl 17: Talouden häiriöt – inflaatio ja deflaatio

- Inflaatio – yleisen hintatason nousu (elinkustannusindeksi)
- Inflaatio liittyy talouskasvuun → hintojen nousu → rahan ostovoiman lasku
- Määrittele:
  - Yhdenmukaistettu kuluttajahintaindeksi
  - Määrittele hintojen nousun syyt: kysyntäinflaatio, kustannusinflaatio, monetaarinen inflaatio. Kerro esimerkkejä, miten inflaation lajit eroavat toisistaan.
  - Mitä ongelmia inflaatiosta seuraa?
  - Miten inflaatiota torjutaan?
  - Mitä tarkoittaa deflaatio ja miksi se on vaarallinen?

Kpl 18: Talouden häiriö - työttömyys

- Työttömyyttä mitataan työttömyysasteella (15-74 – vuotiaat) kertoo kuinka monta % työkäisistä ja työtä hakevasta työvoimasta on työttömänä
- Työllisyysaste, mittaa kuinka suuri osa 20-64 –vuotiaista on töissä.
- Mitä ongelmia työttömyydestä seuraa?
- Määrittele: luonnollinen työttömyys, pitkäaikaistyöttömyys, nuorisotyöttömyys, suhdannetyöttömyys, rakennetyöttömyys, kausityöttömyys ja kitkатыöttömyys sekä piilotyöttömyys.
- Mitkä tekijät laskevat työllisyysastetta? Mitä ongelmia alhaisesta työllisyysasteesta seuraa?
- Mitä tarkoittaa kohtaanto-ongelma? Entä verokiila?
- Miten työttömyyttä torjutaan?

Kpl 19: 2000-luvun talouskriisit

- Vuoden 2000 pörssikupla
  - Finanssikriisi 2008-2009
  - Euroopan velkakriisi 2010-luvulla
  - Korona 2020
  - Ukrainan sota 2022
-
- Kerro jokaisesta kriisistä: mitä, missä, milloin, miksi, kuka/ketkä, mitä siitä seurasi ja miten kriisiin reagoitiin? Käytä oppikirjaa lähteenä.

Kpl 20: talouden häiriöiden ehkäisy.

- Talouspolitiikalla pyritään talouskasvun ylläpitämiseen
  - Työttömyys
  - Inflaatio
- Toimijat:
  - Julkinen sektori (valtio, kunnat) → finanssipolitiikka
  - Pankit (EKP, SP) → rahapolitiikka -> ohjauskorko
  - Työmarkkinajärjestöt → työmarkkinapolitiikka (palkat, työehdot)
- Kyseessä on suhdannepolitiikka
- Kerro tarkemmin talouspolitiikan keinoista

Kpl 21: Ainoa
oikeaa
talouspolitiikkaa
etsimässä

- Millainen on hyvä talouspolitiikka?
- Mitä tarkoittaa seuraava käsite, mikä on niiden mielestä talouden ongelmana ja millaista talouspolitiikka ne suosittelvat?
  - Klassinen liberalismi
  - Keynesiläisyys
  - Monetarismi
  - Uusliberalismi
- Miten yhteinen eurojärjestelmä on vaikuttanut talouspolitiikan keinoihin?

Kpl 22: Suomen taloushistoria

- Kerro Suomen taloushistorian pääkohdat